

Käyttäytymisen osataidot ja arviointi vuosiluokilla 4–9

Opetussuunnitelman perusteiden mukaan perusopetuksessa pitää arvioida käyttäytymistä. Käyttäytymiseen liittyvien tietoja ja taitojen opettaminen ovat osa koulun kasvatustehtävää. Alla on lahtelainen kuvaus käyttäytymisen osataidoista ja arvosanan muodostamisen kriteerit. Vuosiluokilla 4–9 käyttäytymistä arvioidaan arvosanalla lukukauden ja lukuvuoden päättyessä, lukuun ottamatta 9. vuosiluokan päätteeksi annettavaa päättöarviointia, jolloin ei anneta arviointia käyttäytymisestä.

Vuosiluokilla 4–9 käyttäytyminen arvioidaan hajautetusti, jolloin kaikki oppilasta opettavat opettajat antavat käytösarvosanan. Opettajien antamista arvosanoista muodostetaan keskiarvo, jota luokanvalvoja voi nostaa tai laskea yhden arvosanan verran. Suuremmista numeromuutoksista päätetään koulussa arviointikokouksessa.

Kouluissa on hyvä keskustella ja sopia,

- miten käyttäytymisen tavoitteet ja arviointikriteerit viestitään oppilaille ja huoltajille
- miten käyttäytymiseen liittyviä tietoja ja taitoja tuetaan ja opetetaan kouluyhteisössä
- miten oppilaat asettavat omalle käyttäytymiselleen tavoitteita ja miten itse- ja vertaisarviointia hyödynnetään.

Käyttäytymisen osataidot

Hyvien tapojen noudattaminen

- toimii kohteliaasti
- toimii avuliaasti
- on rehellinen
- viestii toisia kunnioittavalla tavalla kielen- ja äänenkäyttö on toisia kunnioittavaa

Sääntöjen ja ohjeiden noudattaminen

- sitoutuu sovittuihin toimintatapoihin
- noudattaa koulun järjestyssääntöjä
- toimii annettujen ohjeiden mukaisesti
- ottaa vastuuta yhteisten asioiden hoidosta
- käy säännöllisesti koulua

Muiden ihmisten ja ympäristön huomioon ottaminen

- on ystävällinen
- hyväksyy erilaisuutta
- ei kiusaa
- tukee toiminnallaan työrauhaa
- toimii ympäristöä kunnioittaen
- huolehtii oma- aloitteisesti ja vastuullisesti ympäristön viihtyvyydestä

Asiallinen ja tilannetietoinen käyttäytyminen

- käyttäytyy asiallisesti ja ystävällisesti päivittäin koulussa
- hallitsee tilanteeseen sopivat käytöstavat yhteisissä tapahtumissa, retkillä ja koulun ulkopuolisessa toiminnassa
- sietää pettymyksiä

Käyttäytymisen arvosanan muodostamisen kriteerit

Erinomainen (10)

- Oppilas hallitsee erinomaisesti yllä mainitut tavoitteet. Oppilas on esimerkillinen käytöksessään kaikissa tilanteissa ja kannustaa muitakin toimimaan samoin yllä mainittujen tavoitteiden suhteen.

Kiitettävä (9)

- Oppilas hallitsee kiitettävästi yllä mainitut tavoitteet.

Hyvä (8)

- Oppilas hallitsee hyvin yllä mainitut tavoitteet.
- Jossakin näistä hänen toimintansa on vaatinut keskustelua ja ohjausta, mutta hän on kyennyt kehittämään toimintaansa näillä osa-alueilla arviointijakson aikana.

Tyydyttävä (7)

- Oppilas hallitsee tyydyttävästi yllä mainitut tavoitteet.
- Joissakin näistä hänen toimintansa on vaatinut keskustelua ja ohjausta, mutta hän on pyrkinyt kehittämään toimintaansa näillä osa-alueilla arviointijakson aikana.

Kohtalainen (6)

- Oppilas hallitsee kohtalaisesti yllä mainitut tavoitteet.
- Hänen toimintansa on vaatinut keskustelua ja ohjausta useiden tavoitteiden suhteen arviointijakson aikana. Hän on ajoittain pyrkinyt kehittämään toimintaansa näillä osa-alueilla, mutta hän ei ole juurikaan onnistunut siinä.

Välttävä (5)

- Oppilas hallitsee välttävästi yllä mainitut tavoitteet.
- Hänen toimintansa on toistuvasti vaatinut keskustelua ja ohjausta kaikkien tavoitteiden suhteen, mutta hän ei ole pystynyt kehittämään toimintaansa arviointijakson aikana.

Hylätty (4)

- Oppilas ei ole saavuttanut yllä mainittuja tavoitteita, eikä ole sopeutunut koulun toimintaan lainkaan arviointijakson aikana. (Hylättyä arvosanaa käytetään silloin, jos oppilas ei ole käynyt koulua ja hänen käyttäytymistään ei voi arvioida. Jos oppilaalla on päätös vuosiluokkiin sitomattomasta opetuksesta eikä käyttäytymistä voida arvioida, jätetään todistukseen käyttäytymisen arviointi tyhjäksi.)